

Samferdselsdepartementet

postmottak@sd.dep.no

Saksbehandler; Seniorrådgiver Ida Monclair

Deres ref. 19/1492

Oslo, 4 okt 2019

Hørings svar - Rapport fra ekspertutvalget som har vurdert teknologi og fremtidens transportinfrastruktur

Bakgrunn

Om IKT-Norge

IKT-Norge er næringsorganisasjonen for IKT næringen. Vi representerer bedrifter innen hele spekteret av IT og telekom, deriblant mange bedrifter som er involvert i smarte transportløsninger for både, sjø, bane, og vei.

Innspill og kommentarer

IKT-Norge er først og fremst glad for at regjeringen satt ned et slikt utvalg og at rapporten har et så tydelig krav om satsing på digitale løsninger og digitalt lederskap i transportsektoren.

Vårt viktigste innspill er: Transportveier uten digital infrastruktur er IKKE bærekraftig fremover og må hensyntas i alle anbud på vei, bane og sjø (kaianlegg).

Helhetlig tenkning rundt digitalisering av vei er nødvendig.

Digitalisering vil eksempelvis kunne bidra til å redusere elektrisitetsforbruk og transportbehov. McKinsey har i en ny rapport estimert at utslipp av drivhusgasser kan reduseres med 10-15 prosent gjennom bruk av «smart teknologi» (McKinsey, 2018). Fra Norge har vi eksempler fra en rekke kommuner hvor elektrisitetsforbruket i tilknytning til gatelys er redusert med mellom 20-50 prosent. Mange tenker kanskje på det som en triviell aktivitet, men i 2015 ble det brukt mer enn 800 millioner kroner på å lyse opp gatene i Norge. Det tilsvarte et strømforbruk på rundt 1 terrawatt-time (Teknisk Ukeblad, 2015). Optimalisering av kjøreruter for offentlig transport, i helsetjenesten (til/fra brukere i private hjem) og i renovasjonsetaten (innhenting av søppel) er andre eksempler.

Digitalisere en test-vei

I tråd med utvalget anbefaling om å utvikle Norge til et laboratorium for utvikling og uttesting av nye transportløsninger, foreslår IKT-Norge at en Europavei gjøres tilgjengelig for testing av digitale løsninger. Med det mener vi at 5G må være tilgjengelig langs veien slik at objektene på veien kommuniserer med hverandre og med relevante databaser som værdata, trafikale forhold etc (IoT). IKT-Norge ber om at E8 vurderes i denne sammenheng.

Tingenes internett (Internet-of-things – IoT)

Dette dreier seg om å plassere sensorer på «ting» - maskiner, installasjoner, transportcontainere og emballasje – og så koble «tingene» til et nettverk som gjør det mulig å hente ut data fra sensorene. Data kan være posisjon, temperatur, bilder, hastighet, akselerasjon og mye annet. IoT gjør det mulig for alle gjenstander, tjenester og enheter å være koblet opp mot internett samtidig og interagere med hverandre. Dette er grunnlaget for å utvikle sømløse tjenester på en rekke ulike områder, fra smarte hjem via smarte samfunn og byer til smart industriproduksjon. Dette er områder som er helt vesentlig for å få til en utslippsfri transport på alle områder.

5G er bæreren av digitale transportløsninger

Dagens mobile nettverk (4G) har ikke tilstrekkelig kapasitet og hastighet til å sikre sammenkobling av en økende mengde med enheter som skal kommunisere med hverandre. Derfor implementeres nå neste generasjons mobile nett (5G), som vil muliggjøre kommunikasjon og kontroll av enorme mengder med enheter i tilnærmet sanntid. (Menon 2018-73). Vi ber departementet se dette i sammenheng med Nkoms pågående planlegging av frekvenstildelinger.

Kompetansebehovet må adresseres, to konkrete tiltak:

Skal vi lykkes med overgangen til utslippsfri transport er bruk og kunnskap om digitale løsninger avgjørende. Fokus og kompetanse på dette området er derfor viktig også fra et transportsynspunkt. Vi ber derfor om følgende:

5000 nye IT-studieplasser

Det er et skrikende behov for mer IKT-kompetanse i de fleste samfunnssektorer. Søkermassen til disse studiene er rekordhøy. Denne stortingsperioden må det på plass

minimum 5000 nye IT-studieplasser. Det betyr at det fra studieåret 2020 må opprettes minimum 1500 nye plasser.

Etterutdanning i digital kompetanse for lærere

Skolen digitaliseres, og det krever et stort kompetanseløft for lærere og skoleledelse. Utrulling av digitalt utstyr til elevene må skje parallelt med at lærere får et løft i pedagogisk bruk av digitale læringsressurser. Investeringen i læreres digitale kompetanse må få et kraftig løft i 2020. Som et ledd i dette må lånekassens tilbud utvides slik at flere får mulighet til å ta etter- og videreutdanning.

Potensiell satsing som bør vurderes:

Transportkorridor: infrastruktur for bærekraftig varetransport på vei o bane fra Oslo – Gøteborg – Hamburg.

Oslo kommune har verdens mest ambisiøse klimaplan. 95% av alle co2 utslipp skal kuttes innen 2030 (fra 1995 standard) 60% av utslippene skal kuttes fra transportsektoren og en betydelig del av dette skal kuttes fra varetransporten. I dag er det bygget mye infrastruktur for nullutslipp personbiler, mens infrastruktur for nullutslipp varetransport omtrent ikke eksister. Å kutte antall vogntog på veien kan ikke erstattes av bane alene. Her må det helt nye løsninger til. Transportkorridoren Hamburg – Gøteborg – Oslo bør utredes som en akselerert satsing for å få ned utslippene fra tungtransporten.

På vegne av IKT-Norge

Mali Hole Skogen
Direktør, teknologi og bærekraft

Fredrik Syversen
Direktør, næringsutvikling